

Till
Regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen

Revisionsberättelse för styrelsen för Västarvet år 2018

Vi, av regionfullmäktige utsedda revisorer har granskat styrelsen för Västarvets verksamhet under år 2018.

Styrelsen för Västarvet ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till regionfullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens reglemente för revisorskollegiet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vår samlade kommentar och bedömning från granskningen under året samt omfattningen av granskningen framgår av revisionens årspromemoria, som fogats till revisionsberättelsen för regionstyrelsen.

Vi bedömer att verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi har vid granskningen av styrelsens redovisning funnit att den fyller kraven enligt den kommunala redovisningslagen.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för styrelsen för Västarvet och dess enskilda ledamöter.

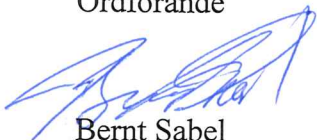
Vänersborg den 13 mars 2019

Birgitta Eriksson
Ordförande

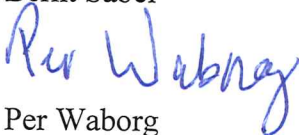
Ulf Sjösten
Vice ordförande

Bernt Sabel

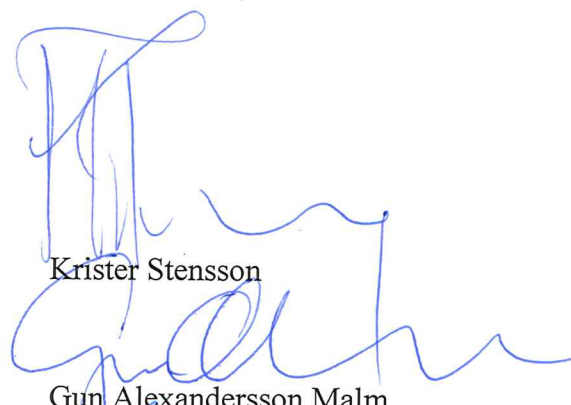
Ulla Göthager

Per Waborg

Bo-Lennart Bäcklund

Krister Stensson

Gun Alexandersson Malm

Staffan Albinsson

Wimar Sundeen

Marie Engström Rosengren

Årsrapport

Styrelsen för Västarvet 2018

Diarienummer REV 2018-00030

Behandlad av revisorskollegiet den 13 mars 2018

Innehållsförteckning

Årets granskning	3
Styrelsens ansvar	3
Resultatet av revisorernas granskning	4
Revisorernas sammanfattande bedömning	8
Bilaga 1. Rapporter och underlag	9

Årets granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsred för kommunal verksamhet. Revisionen har vidare genomförts med grund i de styrande dokument för revisorskollegiet samt revisionsenheten som anger preciserade anvisningar för granskningens genomförande och bedömningar. Det omfattar revisorskollegiets ramplanering där regionövergripande risker identifierats och prioriterats. Det omfattar även revisorskollegiets riktlinjer samt revisionsenhetens riktlinjer och rutiner.

Revisionen har utifrån de styrande dokumenten upprättat en granskningsplan avseende styrelsen för Västarvet där de mest väsentliga riskerna identifierats och prioriterats. Granskningsplanen har stämts av med utsedd kontaktrevisor i revisorskollegiet Bo-Lennart och beslutats av revisionsdirektören. Granskningen har genomförts av Karin Norrman Elgh. Därtill har räkenskaperna granskats av Deloitte. Granskningens sammantagna resultat utifrån granskningsplanen presenteras kortfattat i denna rapport. I bilaga 1 anges de rapporter och de underlag som ligger till grund för redogörelsen. Siffror inom parentes i redogörelsen avser hänvisning till dessa rapporter och underlag.

Styrelsen har beretts tillfälle att faktagranska rapportens innehåll.

Styrelsens ansvar

Styrelsen granskas och bedöms utifrån det samlade ansvar som följer av fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter.

Styrelsens reglemente beskriver styrelsens uppgifter: ”Styrelsen svarar för drift, förvaltning och utveckling av Västra Götalandsregionens natur- och kulturarvsverksamhet. Styrelsen ska verka för samordning och utveckling inom natur- och kulturarvssektorn i samverkan med regionens kommuner, civilsamhället och andra aktörer inom natur- och kulturarvsområdet”.

Uppdragen/beställningen kommer från regionens kulturnämnd genom ”Uppdragsbaserat verksamhetsstöd till Västarvet”, som gäller åren 2018-2020. Uppdragen från kulturnämnden är i sin tur en nedbrytning av fullmäktiges mål och fokusområden.

Styrande lagar

Västarvet ingår som en del i det nationella systemet för natur- och kulturmiljöarbete och samhällsplanering. Arbetsfältet styrs framför allt av följande lagar:

- Kulturmiljölagen
- Plan- och bygglagen
- Naturresurslagen
- Miljöbalken

Västarvet har också att ta hänsyn till branschspecifika regler, främst ICOMs¹ etiska regler.

---

¹ ICOM, International Councils of Museums

Därutöver har regionfullmäktige/regionstyrelsen fastställt ytterligare dokument som är styrande. Dessa är de viktigaste för Västarvets verksamhet:

- Kulturstrategi för Västra Götaland
- Västra Götaland 2020 – regional strategi för tillväxt och utveckling
- Inköspolicy
- IS/IT-policy
- Policy för jämställdhet och mångfald
- Säkerhetspolicy
- Miljöpolicy
- Miljöprogram för Västra Götalandsregionens verksamheter
- Handlingsplan för implementering av FNs konvention om barnets rättigheter
- Policy för Västra Götalandsregionens arbete med mänskliga rättigheter
- Regional strategi för säkerhetsarbetet
- Personalvision
- Policy för hälsa och arbetsmiljö
- Resepolicy
- Riktlinjer för representation
- Arkivreglemente för Västra Götalandsregionen

Västarvet omfattas också av styrdokument beslutade av kulturnämnden:

- Västra Götalands regionala kulturplan 2016-2019
- Handlingsplan för Kulturella och kreativa näringar
- Uppdragsbaserat verksamhetsstöd till Västarvet 2018-2020

Det uppdragsbaserade verksamhetsstödet från kulturnämnden omfattar tre övergripande mål:

Mål 1. Västarvet är en efterfrågad kunskapsorganisation och bidrar till forskning och annan kunskapsuppbyggnad genom att upprätthålla hög kompetens inom sina ämnesområden och genom att aktivt förvalta sina samlingar för att nå verksamhetens mål.

Mål 2. Västarvets publika verksamhet är kunskapsbaserad och präglas av allsidighet och öppenhet samt är tillgängligt för alla och anpassade till användarnas olika förutsättningar.

Mål 3. Västarvet utvecklar kapaciteterna tillsammans med andra aktörer för att tillvarata och utveckla natur- och kulturarvsområdet.

Resultatet av revisorernas granskning

Revisorernas granskning utgår från att styrelsen ska utforma styrning, uppföljning och kontroller utifrån styrelsens ansvar. Styrelsen ska också se till att styrningen, uppföljningen och kontrollerna efterlevs i verksamheten. Det i sin tur ska leda till att styrelsen lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter inom ramen för tillgängliga resurser. Vidare ska styrelsens räkenskaper vara rättvisande. Det innebär sammantaget att styrelsen har tagit sitt ansvar.

Styrelsens utformning av styrning, uppföljning och kontroller

Styrelsen har att utforma ett tillfredställande styr- och uppföljningssystem som innebär att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. En förutsättning är att styrelsen har brutit ned mål och preciserat styr signaler från fullmäktige med flera. Styrelsen har vidare formaliserat detta i beslut i god tid för genomförande och utvecklat en tydlig och tillräcklig styrning och uppföljning som väl avspeglar styrelsens ansvar. När förutsättningar saknas för att utforma ett tillfredställande system så har styrelsen uppmärksammat fullmäktige på detta.

Styrelse ska vidare ha utformat ett system för den interna kontrollen som i tillräcklig utsträckning förebygger, upptäcker och åtgärdar eventuella brister i styrelsens styrning och uppföljning genom att upprätta arbetsätt och organisation för den interna kontrollen. Styrelsen ska vidare ha utformat tillräckliga och dokumenterade kontroller utifrån en risk- och väsentlighetsanalys baserat på ett helhetsperspektiv på styrelsens styrning och uppföljning.

Utifrån granskningsplanen identifierades och prioriterades särskilt styrelsens dialog med ägaren och beställaren samt hur styrningen av målet ”vidgat deltagande” sker.

Granskning A1 Utformning av styrning

Styrelsen tar årligen beslut om en verksamhetsplan samt en interkontrollplan med åtgärdsplan. Dessa följs upp i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Under dialogmötet mellan revisorerna och Västarvets presidium diskuterades dialogen med beställare och ägare. Dialogen med beställaren, kulturnämnden uppges ha blivit bättre, men styrelsen har svårt att komma till tals kring uppdraget och anser att uppdrag och finansiering inte helt hänger ihop. Styrningen sker genom ett antal utvecklingsplaner för det publika arbetet, kommunikation i digitala medier och för det pedagogiska arbetet. Planerna löper på tre – fem år och uppdateras efter hand kring vad de ska ha fokus på. Västarvet har ombud för barns rättigheter och en arbetsgrupp inom mänskliga rättigheter har tagit fram en utvecklingsplan för det. Barn och unga är ett prioriterat område och bland barn och unga är intresset särskilt stort för Göteborgs naturhistoriska museum.

Styrelsens genomförande av styrning, uppföljning och kontroller

Styrelsen ska ha använt sitt styr- och uppföljningssystem så att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det innebär att styrelsen ska ha säkerställt att beslutad styrning och uppföljning har genomförts och rapporterats i enlighet med beslut. Vidare har styrelsen aktivt värderat återrapportering och vid behov fattat beslut om tillkommande styrning och uppföljning.

Styrelsen ska vidare ha använt sitt system för den interna kontrollen i tillräcklig utsträckning så att det förebygger, upptäcker och åtgärdar eventuella brister i styrelsens styrning och uppföljning. Det innebär att styrelsen ska ha säkerställt att beslutad kontroller har genomförts och rapporterats i enlighet med beslut. Vidare har styrelsen aktivt värderat återrapportering av kontrollerna och vid behov fattat beslut om tillkommande kontroller och/eller styråtgärder.

Utifrån granskningsplanen identifierades och prioriterades följande områden.

Granskning B1 Uppföljning boverkets regler om enkelt avhjälpna hinder

2017 genomförde revisionsenheten en nämndförstudjupning avseende boverkets regler om enkla avhjälpna hinder. I granskningen lämnades följande rekommendation:

- *Västarvets styrelse bör skaffa sig en bild av nuläget av enkelt avhjälpna hinder och en plan för åtgärder för att öka tillgängligheten oavsett om det är enkelt avhjälpna eller inte. I mer komplicerade fall där det krävs en förhandling rekommenderas styrelsen att söka bistånd av Västfastigheter kompetens inom externa inhyrningar av lokaler.*

Uppföljningens syfte är att granska hur styrelsen har arbetat med frågan utifrån rekommendationen.

I samband med att styrelsen för Västarvet genomförde sin riskanalys för 2018 uppmärksammade styrelsen att kulturrådet hade aviserat att de verksamheter som inte åtgärda sina enkelt avhjälpna hinder inte skulle få del av statsbidraget, som för Västarvets del kommer via samverkansmodellen till VGR. Styrelsen upplevde att de inte hade överblick och kontroll på hur arbetet med att åtgärda enkelt avhjälpna hinder sköttes på alla de publika platser som Västarvet driver. Området identifierades därmed som en risk som verksamheten skulle jobba lite extra med under 2018. Styrelsen fick på sitt möte i november en rapport av förvaltningschefen där det framgick att dels att enhetscheferna hade fått i uppdrag att ta upp frågan om enkelt avhjälpna hinder med respektive fastighetsägare/hyresvärd och att åtgärdsplaner skulle tas fram där det inte redan fanns. Detta har även följts upp under hösten. Uppföljningen visade att samtliga besöksmål har åtgärdsplaner som tagits fram av fastighetsägarna och verksamheterna jobbar med att åtgärda hindren. Mycket visade sig redan varit gjort och arbetet fortsätter kontinuerligt med att bevaka och åtgärda detta. Inför riskanalysen 2019 bedömdes området vara under kontroll och är därmed inte längre kvar i riskanalysen som ett riskområde.

Granskning B2 Uppföljning av granskning bisysslor

Granskningens syfte var att belysa vilka åtgärder som vidtagits utifrån de rekommendationer som revisionen lämnade i granskningen 2017 och om sådana eventuella åtgärder bidragit till att nämnder och styrelser har en tillräcklig intern kontroll avseende medarbetares bisysslor. Följande revisionsfrågor ska besvaras:

- Har kontroller av bisysslor formaliserats och dokumenterats?
- Görs det uppföljning av efterlevnaden av de regionala riktlinjerna för bisysslor?

Bedömningen är att den av regiondirektören beslutade rutinen tar fasta på de rekommendationer som revisionen lämnade. Rutinen tycks också i allt väsentligt följas och redovisning och uppföljning av bisysslor har stärkts sedan genomförd granskning 2016. Rutinen och tillämpningen av rutinen har bidragit till att kontroller av bisysslor formaliserats och dokumenterats. Det innebär också att efterlevnaden av regional rutin för bisysslor följs upp mer systematiskt och strukturerat. Styrelsen för Västarvet bedöms med anledning av ovanstående ha en tillräcklig intern kontroll avseende medarbetares bisysslor.

Granskning B3 Kompetensförsörjning

Begreppet kompetensförsörjning omfattar dels personalförsörjning dels kompetensutveckling. Denna nämndförstudjupning fokuserar på Västarvet som har en utmaning i att säkerställa att det finns kompetens för att klara sin uppgift nu och framöver.

Syftet med nämndfördjupningen är att belysa hur Västarvet agerar för att säkerställa tillgången på kompetens på kort och på lång sikt.

Enligt revisionsenhetens bedömning arbetar Västarvet på ett ändamålsenligt och systematiskt sätt med att säkra kompetensförsörjningen på lång och på kort sikt. Det finns en omvärldsbevakning och därmed en beredskap att möta förändringar. Uppföljning av relevant statistik inom personalområdet bildar underlag för analyser av kompetensutveckling och kompetensförsörjning.

Arbetet är i överensstämmelse med regionens kompetensförsörjningspolicy, kompetensförsörjningsplan och övriga anvisningar inom personalområdet.

Styrelsens resultat och effektivitet

Styrelsen har att leva upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och föreskrifter. Vidare ska styrelsen genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser.

Granskning (C1): Styrelsens resultat utifrån budgetprocessen

Granskningen av nämndens årsredovisning 2018 utgör en del i den grundläggande granskningen. Granskningen syftar till att bedöma om nämnden rapporterar enligt de anvisningar som regionstyrelsen utfärdat samt om de resultat nämnden redovisar för verksamhet och ekonomi i årsredovisningen överensstämmer med fullmäktiges beslut om budget, mål och uppdrag.

Följande revisionsfrågor ställts:

- Är nämndens rapport i enlighet med anvisningarna från regionstyrelsen? (Omfattar ej räkenskapsrevision)
- Är den resultatredovisning som nämnden lämnar för verksamhet och ekonomi i överensstämmelse med fullmäktiges beslut om budget, mål och uppdrag?

Bedömningen är att de resultat styrelsen redovisar för verksamhet och ekonomi i årsredovisningen i stort överensstämmer med fullmäktiges beslut om budget, mål och uppdrag men att det finns mindre avvikelser.

Styrelsen har valt ut att arbeta med åtta av de fokusområden som fullmäktige beslutat om och redovisar under dessa fokusområdena de aktiviteter som arbetats med under året. Till aktiviteterna konstateras om aktiviteten är enligt plan, pågår eller är klar. Denna redovisning av aktiviteterna under fokusområdena är i enlighet med anvisningarna för åiterrapportering. Styrelsen har däremot inte valt att redovisa något kring deras arbete direkt under fullmäktiges prioriterade mål. I om med att styrelsen inte har valt att redovisa något under de prioriterade målen görs ingen bedömning eller prognos av måluppfyllelsen.

Rekommendationer

- *Styrelsen rekommenderas att tydligare redovisa kopplingen mellan sina aktiviteter under fokusområdena och fullmäktiges prioriterade mål samt göra en bedömning av styrelsens måluppfyllelse.*

Granskning (C2) Intern kontroll

Granskningen av styrelsens internkontroll 2018 utgör en del i den grundläggande granskningen. Granskningen syftar till att bedöma om styrelsen uppfört sin internkontroll enligt de anvisningar som regionstyrelsen utfärdat.

Följande revisionsfråga har ställts:

- Är styrelsens uppförande och rapportering av intern kontroll i enlighet med riktlinjerna för intern kontroll från regionstyrelsen?

Styrelsen har i enlighet med riktlinjerna varit delaktiga i risk och väsentlighetsanalysen, framtagande av intern kontrollplan vilken även har återrapporterats utifrån vad som står i planen. Allt har även dokumenterats i enlighet med riktlinjerna. Utifrån ovanstående bedömer revisionsenheten att styrelsen för Västarvet har en tillräcklig intern kontroll och följer regionstyrelsens riktlinjer för intern kontroll.

Styrelsens räkenskaper

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Granskning 1 Räkenskaper

Deloitte har granskat redovisningen i Västarvet för 2018. Granskningen har omfattat löpande granskning, delårsrapport och årsbokslut. Utifrån granskningen har Deloitte gjort nedanstående bedömningar.

Det har inte framkommit något som tyder på några väsentliga avvikelser i fråga om huruvida:

- Årsbokslutet visar en rättvisande bild av enhetens resultat och ställning
- Årsredovisningen och den löpande redovisningen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt den kommunala redovisningslagen och regionstyrelsens anvisningar
- Oförändrade redovisningsprinciper har tillämpats

Revisorernas sammanfattande bedömning

Årets revision har utförts enligt kommunallagen och enligt god revisionsmed för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorskollegiet samt från en granskningsplan avseende styrelsen för Västarvet. Granskningen har genomförts utifrån revisionsenhetens granskningsprogram och i dialog med berörd verksamhet.

Utifrån vad som framkommit i årets granskning av styrelsen för Västarvet bedömer revisionsenheten att verksamheten i allt väsentligt bedrivits ändamålsenligt, med god ekonomisk hushållning, rättvisande räkenskaper och med en tillräcklig intern kontroll. Dock lämnar revisionsenheten i årsrapporten rekommendationer inom områden som styrelsen under 2019 bör utveckla och förbättra och som ansvarig yrkesrevisor kommer återkomma till under revisionsåret 2019. Det gäller i synnerhet styrelsens arbete med

fullmäktiges prioriterade mål. Även prognos och bedömning av måluppfyllelsen kommer att följas.

Bilaga 1. Rapporter och underlag

A1 Mötesanteckningar Västarvet 2018-05-02

B1 Bevakningsområde Uppföljning boverkets regler om enkelt avhjälpna hinder

B2 Uppföljande granskning av granskning Bisysslor REV 2018-00146

B3 Nämndfördjupning Kompetensutveckling, Marit Käppi

C1 Checklista årsredovisning

C2 Checklista intern kontroll

D1 Sammanfattande rapport för Västarvet – granskning av redovisning för 2018